

Verslag

Presidium

Datum vergadering	:	4 maart 2024
Voorzitter	:	dhr. A. Th. T. van Dijk
Griffier	:	dhr. E. Krijgsman
Telefoonnummer/e-mail	:	(023) 5143323/ krijgsmane@noord-holland.nl

	Aanwezig:	
5	Voorzitter	Voorzitter Provinciale Staten dhr. A. Th. T. van Dijk
	Griffier	dhr. E. Krijgsman
		Statengriffier mw. K. Bolt
10	Leden	Fractievoorzitter SP, mw. R. Alberts
		Fractievoorzitter JA21, dhr. D. van den Berg
		Fractievoorzitter PVV, mw. I.A. Bezaan
		Fractievoorzitter GL, Statenlid A. Gielen
		Fractievoorzitter FvD, dhr. J. Dessing
		Fractievoorzitter PvdD, Statenlid J.P. Hollebeek
15		Fractievoorzitter PvdA, dhr. G.L.J. Leerink
		Fractie D66, dhr. E.B. Kanik
		Fractievoorzitter ChristenUnie, dhr. M.C.A. Klein
		Fractie CDA, mw. W. Koning-Hoeve
		Fractievoorzitter BBB, mw. I. de Sain
20		Fractievoorzitter 50PLUS, dhr. H. Stulemeijer
		Fractievoorzitter VVD, dhr. K. Terwal
		Fractievoorzitter Volt, dhr. M. De Weerd
25	Notulist	Dhr. D. Blok (Notuleerservice Nederland)

Agenda

- 1 Opening en mededelingen voorzitter
- 2 Vaststelling agenda
- 2.a Conceptverslagen presidiumvergadering 5 februari 2024
- 3 Lijst met actiepunten en LTA
- 4 Terugblik PS-vergadering 5 februari 2024
- 5 Laatste voorbereidingen PS 4 maart 2024
- 5.a Conceptagenda PS 4 maart 2024
- 5.b Lijst moties en memo presidium – afdoeningsvoorstellen moties
- 5.c Lijst ingekomen stukken februari 2024 – volgt nog op 1 maart
- 5.d Aangekondigde actualiteit PvdD-JA21 Tata en actualiteit SP over te lage budgettoekenning Rijk bij stikstof- en natuuraanpak
- 6 Vooruitblik vergadering 8 april 2024
- 7 Voordracht Eervol ontslag Statengriffier per 1 mei 2024
- 8 Voordracht opleggen geheimhouding achteraf presidium
- 9 Memo Organisatie Statendag 2 september
- 10 Memo Voorbereiden bezoek Eerste Kamer 26 september 2024
- 11 Memo Bezoek Brussel 8 t/m 10 oktober
- 12 Rondvraag
- 13 Sluiting

30 **1. Opening en mededelingen voorzitter**

De **voorzitter** opent de vergadering om 10.00 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom. Er zijn afmeldingen ontvangen van de heer Heijnen (CDA) en de heer Mülder (D66). Zij worden respectievelijk vervangen door mevrouw Koning-Hoeve (CDA) en de heer Kanik (D66).

35 Mededelingen

De **voorzitter** vermeldt het volgende:

- Op zaterdag 24 februari 2024 is het provinciehuis succesvol uitgelicht.
- Onder de fracties is een vragenlijst uitgezet over het project Betere Informatievoorziening. Alle Statenleden worden verzocht om deze lijst in te vullen, zodat
40 het project vervolmaakt kan worden.
- De heer De Wit (VVD) neemt om 18.00 uur het voorzitterschap over van CdK Van Dijk.

Namens de Werkgeverscommissie vermeldt de heer **Klein** (ChristenUnie) het volgende:

- De begroting en de realisatie van de kosten van de Griffie zijn in het afgelopen jaar hoger
45 uitgevallen dan begroot. De totale overschrijding bedraagt 242.000 euro op een begroting van 1.045.000 euro. Bedragen onder de 250.000 euro hoeven niet te worden vermeld in de jaarstukken; desalniettemin is het wenselijk om het presidium te informeren over de oorzaak van de overschrijding. Dit heeft onder andere te maken met de externe inhuur, een hogere bezetting op de diverse schalen, een hoger daadwerkelijk
50 salaris, een ingehuurd stagiaire, afgerekende vakantie-uren en overige zakelijke kosten.
- Ook voor 2024 wordt er een overschrijding verwacht, van 250.000 euro, onder andere vanwege de inhuur van een interim-griffier en de commissie-adviseur in het kader van de pilot Griffie van de Toekomst

55 De heer **Van den Berg** (JA21) zou graag een overzicht ontvangen van de extra gemaakte kosten.

De heer **Klein** (ChristenUnie) zegt namens de Werkgeverscommissie toe dit overzicht rond te sturen aan de fracties. **[actie]** Hij licht toe dat de begroting voor 2024 998.000 euro bedraagt. De verwachte overschrijding voor 2024 is echter nog met een aantal mitsen en maren omgeven.

60

De heer **Dessing** (FvD) vraagt of en, zo ja, waarom de kosten voor een interim-griffier hoger zijn dan een reguliere griffier. Hij wil daarnaast weten wat er bekend is over de termijn van de interim-griffier in relatie tot deze kosten.

65 De heer **Klein** (ChristenUnie) legt uit dat kosten voor tijdelijke inhuur altijd hoger zijn, ook gezien het bemiddelende bureau. De Werkgeverscommissie streeft ernaar dat de interim-periode eind 2024 is afgerond, want eind 2024 zou het project Griffie van de Toekomst voltooid moeten zijn. De begroting van 2025 wordt gevormd op basis van de nieuwe ideeën omtrent de griffierstaken.

70 **2. Vaststelling agenda**

Er zijn geen op- of aanmerkingen ten aanzien van de agenda. Deze wordt ongewijzigd vastgesteld.

2.a Conceptverslag presidiumvergadering 5 februari 2024

75 Er zijn geen op- of aanmerkingen ten aanzien van het verslag. Dit verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Lijst met actiepunten en LTA

80 De heer **De Weerd** (Volt) merkt op dat in de Statenwerkgroep Burgerparticipatie diverse verordeningen tegen het licht worden gehouden. Hij stelt voor om in deze werkgroep ook naar de Verordening Burgerinitiatief te kijken.

Griffier **Krijgsman** ziet mogelijkheden daartoe. Er is in 2023, voor de Statenverkiezingen van maart, een onderzoeksrapport opgeleverd over het burgerinitiatief en daarover is besloten dat het niet meer binnen de planning van de vorige Statenperiode zou passen. Samen met JZ wordt er
85 gekeken hoe de aanbevelingen kunnen worden toegepast in de verordening. Wellicht is het wenselijk als de Statenwerkgroep Burgerparticipatie eerst aanvult.

Het presidium gaat akkoord met het voorstel van Volt.

90 **4. Terugblik PS-vergadering 5 februari 2024**

Het Presidium blikt terug op de laatste PS-vergadering. De **voorzitter** laat weten dat in het vervolg de voorzitter en de twee vicevoorzitters de PS-vergaderingen na afloop zullen evalueren, zodat er na elke vergadering verbeterpunten kunnen worden aangewezen.

95 De heer **Van den Berg** (JA21) geeft aan zeer content te zijn met het vicevoorzitterschap. De voorzitterswissels als gevolg van gestelde persoonsgerichte vragen verliepen goed.

5. Laatste voorbereidingen PS 4 maart 2024

5.a Conceptagenda PS 4 maart 2024

100 De **voorzitter** vermeldt dat er mondelinge vragen zijn ingediend door CDA en ChristenUnie en dat deze ook het onderwerp van de aangekondigde actualiteit van de SP raken. Mocht de actualiteit doorgaan, dan kunnen de mondelinge vragen in het debat aan de orde komen, en anders blijven deze staan voor het Vragenuur. Hij somt daarnaast alle ingediende moties vreemd op.

105 De heer **Kanik** (D66) wijst erop dat op de strategische agenda van de commissie Landelijk Gebied de herijking van de PPLG in de tweede helft van 2024 als B-stuk geagendeerd staat. D66 is hier niet mee akkoord en komt hier later op terug.

De heer **Terwal** (VVD) kondigt een motie vreemd aan over het in stand houden van de weidevogel
110 door het mijden van de vos.

Het presidium gaat akkoord met de Conceptagenda voor de PS van 4 maart 2024.

5.b Lijst moties en memo presidium – afdoeningsvoorstellen moties

115 Het presidium gaat akkoord met de lijst moties en de afdoeningsvoorstellen.

5.c Lijst ingekomen stukken februari 2024 – volgt nog op 1 maart 2024

Het presidium gaat akkoord met de lijst van ingekomen stukken februari 2024.

120 **5.d Aangekondigde actualiteit PvdD-JA21 Tata en actualiteit SP over te lage budgettoekenning
Rijk bij stikstof- en natuuraanpak**

De fracties van PvdD en JA21 hebben een actualiteit over Tata Steel en het op 28 februari
gepubliceerde rapport. Het presidium heeft kennis kunnen nemen van de procedurele toets van
de Statengriffie, die positief adviseert over doorgang van deze actualiteit.

125

Deze actualiteit wordt per acclamatie toegevoegd aan de agenda van PS.

De fractie van de SP heeft een actualiteit over de te lage budgettoekenning van het Rijk bij de
stikstof- en natuuraanpak. Het presidium heeft kennis kunnen nemen van de procedurele toets
130 van de griffie, die negatief adviseert omdat de inhoud van het verzoek aan de orde kan komen bij
de bespreking van het PPLG in de eerstvolgende commissie Landelijk gebied, waarbij ook
eventueel in te dienen moties vreemd over dit onderwerp besproken kunnen worden.

De heer **Terwal** (VVD) wenst de teleurstelling naar het Rijk uit te spreken omtrent de te lage
budgettoekenning voor stikstof- en natuuraanpak. Daarom is het goed om deze actualiteit toe te
135 voegen aan de agenda van PS.

De heer **Klein** (ChristenUnie) is van mening dat een actualiteit hiervoor niet het juiste instrument
is. Het is wenselijk om ook de reflectie van GS te horen. Dit punt zal dus in de commissie
besproken moeten worden.

140

Mevrouw **Alberts** (SP) merkt op dat er voor 4 maart 2024 een reactie van GS zou komen op de
brief over de toekenning van koplopersprojecten.

De heer **Klein** (ChristenUnie) geeft aan dat deze brief bij de stukken over de begrotingswijziging
145 is gevoegd onder punt 9.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) wijst erop dat haar mondelinge vragen over de koplopersprojecten
gaan en niet over de aangevraagde actualiteit over het gehele bedrag.

150 De **voorzitter** reageert dat de mondelinge vragen gewoon blijven staan.

De heer **Dessing** (FvD) sluit zich aan bij de ChristenUnie. Dit onderwerp verdient een verdiepende aanpak met antwoord van GS.

155 De heer **Kanik** (D66) stelt dat de vragen in elk geval vandaag op tafel moeten komen.

Over de actualiteit over de te lage budgettoekenning van het Rijk bij de stikstof- en natuuraanpak zal worden gestemd in de Statenvergadering.

160 **6. Vooruitblik vergadering 8 april 2024**

Het presidium heeft kennis kunnen nemen van de conceptagenda voor de PS-vergadering van 8 april 2024. Dit zal de laatste vergadering van de Statengriffier zijn. Hier zal aan het eind van deze vergadering bij agendapunt 13 bij worden stilgestaan en na afloop van de vergadering zal een borrel worden georganiseerd, zodat persoonlijk afscheid genomen kan worden van de
165 Statengriffier. Voor deze borrel worden ook oud-Statenleden en andere externen uitgenodigd.

De Statenleden worden daarom verzocht om op deze vergadering terughoudend te zijn met aanvullende agendaverzoeken, zodat de eindtijd van 17.00 uur gehaald kan worden.

170 **7. Voordracht Eervol ontslag Statengriffier per 1 mei 2024**

Het presidium wordt gevraagd deze voordracht als hamerstuk te agenderen in de Statenvergadering van 4 maart. De planning is dat op 8 april 2024 door PS een interim-griffier benoemd, geïnstalleerd en beëdigd kan worden, die na een korte overdrachtsperiode het griffierschap per 1 mei 2024 effectief overneemt.

175

Het presidium is daarmee akkoord.

8. Voordracht opleggen geheimhouding achteraf presidium

In het presidium van 5 februari jongstleden is besloten dat de stukken en/of beraadslagingen waar het presidium in het verleden geheimhouding op heeft gelegd en waar nog geheimhouding
180 op berust de geheimhouding te laten bekrachtigen door Provinciale Staten. Voorgesteld wordt deze voordracht rechtstreeks als hamerstuk te agenderen in de PS-vergadering van 4 maart 2024.

185 Het presidium is daarmee akkoord.

De heer **Terwal** (VVD) wijst op een schrijffout in punt 2 van het ontwerpbesluit: "20.235" moet zijn "2035". [actie]

190 **9. Memo Organisatie Statendag 2 september 2024**

Aan het presidium wordt gevraagd om in te stemmen met de organisatie van een Statendag als aftrap van het nieuwe politieke jaar op maandag 2 september. Voorgesteld wordt om op deze dag aandacht te besteden aan de effectieve inzet van Stateninstrumenten, de werkwijze van instrumenten bij andere provincies en hoe PS de eigen rollen van kadersteller, controleur
195 en volksvertegenwoordiger beter vorm kan geven. Dit mede conform de toezegging in het presidium van 11 december 2023. Tot slot de vraag om een kleine klankbordgroep in te stellen die over de nadere invulling van deze dag mee kan denken met de Statengriffie.

De heer **Van den Berg** (JA21) meldt zich aan voor de klankbordgroep.

200

De heer **De Weerdt** (Volt) vraagt of de Statendag een geschikte dag is om het Reglement van Orde tegen het licht te houden.

Griffier **Krijgsman** reageert dat de instrumenten aan bod zullen komen op de Statendag. De
205 Agendacommissie is daarnaast ook aan het bekijken welke onderdelen van het Reglement van Orde, op basis van hun bevindingen, kunnen worden aangescherpt.

De **voorzitter** vult aan dat bij een aantal grote transities daadwerkelijke besluitvorming vaak nog in de toekomst ligt of afhankelijk is van Rijksbeleid. Desalniettemin is het voor de Staten
210 wenselijk om richting te blijven geven. Het is interessant om te bezien hoe de Staten bij veranderende besluitvormingsprocessen en de samenvoeging van projecten, waar het PPLG een goed voorbeeld van is, betrokken kunnen blijven. Wellicht kunnen er hiervoor instrumenten worden bedacht.

215 Mevrouw **Alberts** (SP) is van mening dat omgang met het instrumentarium de verantwoordelijkheid is van partijen.

De **voorzitter** reageert dat het eraan ligt welke afspraken er rondom instrumenten zijn/worden gemaakt. Het is de vraag of de bestaande regels nog vigerend zijn en passen bij de manier
220 waarop de Staten met GS bepaalde onderwerpen willen bespreken.

De heer **De Weerdt** (Volt) meent dat er een algemene behoefte bestaat om iets te organiseren voor het Reglement van Orde.

225 De heer **Dessing** (FvD) stelt dat het Reglement van Orde een middel is, en niet een doel op zich. De Staten dienen eerst de doelen vast te stellen, om vervolgens de middelen daarbij verder vorm te geven.

De **voorzitter** wijst erop dat de Staten in de afgelopen jaren in de geest van het Reglement van Orde, maar niet altijd strikt langs de lijnen van dit reglement, hebben gehandeld.

De heer **De Weerd** (Volt) ziet dat er zowel in de Agendacommissie als op de Statendag gedacht wordt over het Reglement van Orde. Het is daarom logisch om met z'n allen te kijken naar wat er zoal nodig is.

De **voorzitter** antwoordt dat juist de Statendag hiervoor is bedoeld. Allereerst is het zaak om te kijken waar er nog instrumenten nodig zijn om een betere verbinding maken. Ook bij GS ligt er de behoefte om, met name in de oordeelsvorming, gesprekken aan te gaan met PS over deze instrumenten. Dit vereist ook van PS dat het besluit wordt uitgesteld. Mogelijkerwijs wordt de conclusie dat dit reeds goed gaat, maar dat bestaande instrumenten ingezet of aangepast moeten worden. Op de Statendag zal bovendien gekeken worden naar andere initiatieven die spelen bij provincies.

Mevrouw **Alberts** (SP) hecht eraan dat het een politieke discussie wordt en blijft.

De **voorzitter** kan zich daarin vinden en denkt juist dat men het debat over grote zaken vaker wil voeren.

De heer **Van den Berg** (JA21) sluit zich bij de opmerkingen van de SP. Het is niet de bedoeling dat de tirannie van de meerderheid ervoor zorgt dat het politieke debat verdwijnt.

De **voorzitter** reageert dat alle instrumenten in het reglement zijn bedoeld om de kader stellende en controlerende taken van PS op het beleid dat wordt gemaakt en uitgevoerd ten volle te benutten. Het is zaak dat deze instrumenten op de juiste manier worden ingezet.

Statenlid **Hollebeek** (PvdD) benadrukt dat PS er niet bij voorbaat van uit mogen gaan dat de instrumenten niet toegepast kunnen worden.

De heer **Leerink** (PvdA) zou het interessant vinden om op de Statendag na te denken over de vraag hoe besluitvorming gebiedsgericht kan plaatsvinden.

Het presidium gaat akkoord met de organisatie van de Statendag als aftrap van het nieuwe politieke jaar op maandag 2 september 2024 en met het instellen van de klankbordgroep.

10. Memo Voorbereiden bezoek Eerste Kamer 26 september 2024

Op donderdag 26 september bezoekt PS Noord-Holland samen met PS Utrecht de Eerste Kamer. Aan PS wordt gevraagd te bespreken welke onderwerpen namens Noord-Holland aangedragen kunnen worden voor een korte presentatie door één of meer Noord-Hollandse Statenleden

270 tijdens het bezoek. Als het onderwerp bekend is, kan nagedacht worden welke Statenleden deze presentatie kunnen voorbereiden en verzorgen tijdens het bezoek.

De heer **Dessing** (FvD) merkt op dat de Eerste Kamer met name kijkt naar uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van wetgeving en dat juist de provincie in die uitvoerbaarheid een belangrijke rol speelt. Het is daarom van belang dat er wordt nagedacht over een sterke verbinding tussen
275 provincie en Eerste Kamer in het kader van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van wetgeving.

Mevrouw **Bezaan** (PVV) zou bij de Eerste Kamer aandacht willen vragen voor het steeds vaker ontbrekende draagvlak voor beleid, waarvan de uitvoerende taak mede bij de provincie ligt.

280 Griffier **Krijgsman** legt uit dat beide provincies worden geacht om straks één onderwerp te presenteren. Op beide onderwerpen zal door de Eerste Kamer gereageerd worden.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) zou het interessant vinden om te kijken naar budgetten voor natuurherstel en de landbouwtransitie en de rol die de Eerste Kamer daarbij speelt.

285

De heer **Kanik** (D66) wil ervoor waken dat de onderwerpen die worden gepresenteerd aan de Eerste Kamer politiek gekleurd zijn.

Statenlid **Hollebeek** (PvdD) sluit zich daarbij aan.

290 De heer **Van den Berg** (JA21) sluit zich aan bij de opmerking van het CDA. Het zou een goed idee zijn om te kijken welke effecten beschikbaar gestelde budgetten hebben op de uitvoerbaarheid van wetgeving. Hij zal de Eerste Kamerfractie van JA21 vragen om suggesties voor verbetering van de samenwerking tussen provincie en Eerste Kamer.

295 De **voorzitter** wijst erop dat er vandaag nog niets besloten hoeft te worden. De leden van het presidium worden gevraagd om dit mee terug te nemen naar hun fracties, zodat een concreet besluit op een later moment kan volgen. Hij benadrukt dat de relatie met Eerste Kamerleden van belang is ten aanzien van lobby en uitvoerbaarheid.

300 De heer **Terwal** (VVD) stelt dat in de presentatie de uitdagingen voor Noord-Holland en de ondersteuning van de Eerste Kamer daarbij centraal moeten staan.

De **voorzitter** stelt voor dat de fracties intern spreken over het bezoek aan de Eerste Kamer, zodat er tijdens de volgende presidiumvergadering gesproken kan worden over een concreet
305 besluit. Onderwerpen kunnen gemaild worden naar de Statengriffie.

Het presidium gaat daarmee akkoord.

11. Memo Bezoek Brussel 8 t/m 10 oktober

310 Het presidium heeft kennis kunnen nemen van het voorstel om een bezoek te brengen aan
Brussel op 8 & 9 oktober 2024. Aan het presidium wordt gevraagd om in te stemmen met dit
bezoek, te bepalen voor wie dit bezoek wordt opengesteld en of akkoord gegaan wordt met
maximaal twee leden per fractie en om extra budget bij te ramen in de PS-budgetten voor dit
bezoek. Dit mede in verband met de hotelkamerboekingen. Vanuit de Statengriffie zullen de
315 fracties worden geïnformeerd over de diverse deelsessies. **[actie]**

De heer **De Weerd** (Volt) denkt ten eerste dat het goed is dat er per fractie minimaal twee
mensen zich inschrijven voor het bezoek aan Brussel. Hij zou graag onderzocht willen hebben
wat het kost om drie mensen per fractie naar Brussel te sturen.

320

De **voorzitter** vermeldt dat dit om een extra 7.500 euro per lid zou gaan. Er zijn bovendien ook
provincies die met alle PS-leden naar Brussel gaan. Het is van belang dat Provincie Noord-
Holland met een goede vertegenwoordiging naar Brussel gaat.

325 De heer **Terwal** (VVD) pleit ervoor om gezien de veelheid aan onderwerpen met minimaal twee, en
mogelijk meer, leden per fractie naar Brussel te gaan.

De **voorzitter** stelt voor om geen bezwaar te maken tegen het inschrijven van duo-
commissieleden voor het bezoek aan Brussel.

330

Het presidium besluit om het bezoek aan Brussel op 8 t/m 10 oktober open te stellen voor drie
leden per fractie, inclusief duo-commissieleden. Een uitvraag volgt in maart 2024.

12. Rondvraag

335 De heer **Stulemeijer** (50PLUS) vermeldt dat mevrouw Van der Helm-Chandansingh (50PLUS) zijn
plaats weer zal gaan innemen.

Mevrouw **Bezaan** (PVV) wijst erop dat de glazen buitendeuren van de parkeergarages altijd
openstaan en dat dit onwenselijk is.

340

De **voorzitter** zegt toe hier een oplossing voor te gaan zoeken. **[actie]**

De heer **Terwal** (VVD) herinnert het presidium aan het IPO Jaarcongres, dat in de regel begin
oktober plaatsvindt.

345 Griffier **Krijgsman** reageert dat de Statengriffie hiervan op de hoogte is en dat dit congres een
week voor het bezoek aan Brussel staat gepland.

De heer **De Weerd** (Volt) heeft een update. Op maandag 26 februari is de Statenwerkdag
Burgerparticipatie gehouden. Het presidium wordt hier naar verwachting voor het zomerreces
350 over geïnformeerd.

De heer **Van den Berg** (JA21) vraagt aandacht voor het voornemen om de Referendumverordening
buiten werking te zetten op 18 maart 2024. Hij wil weten of hier uit de vorige periode voldoende
context voor beschikbaar is. Mogelijk is het een verstandig idee om hier een overleg voor te
355 organiseren.

Het presidium sluit zich daarbij aan. De Statengriffie onderzoekt op welke datum dit overleg
gepland kan worden.

360 Statenlid **Hollebeek** (PvdD) vraagt nogmaals om extra werkplekken op de fractiekamer van de
Partij voor de Dieren.

De **voorzitter** zegt toe hier een oplossing voor te gaan zoeken. **[actie]**

365 **13. Sluiting**

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit, niets meer aan de orde zijnde, de
vergadering om 10.58 uur.